

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Volavkova, Praha 6 - Břevnov, Volavkova 7/1877

Volavkova 7/1877, 162 00 Praha 6 - Břevnov

Identifikátor školy: 600 038 955

Termín konání orientační inspekce: 2003-02-25, 2003-02-26

Čj.:	010 0185/03-1505
Signatura:	oa6aw118

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Účelové předškolní zařízení je čtyřtřídní. Dvoupatrová budova mateřské školy je umístěna v panelové sídlištní výstavbě ze šedesátých let. Ve dvou třídách jsou zařazeny děti od tří do pěti let, jedna třída je předškolní, čtvrtá třída, zaměřená na křesťanskou problematiku je věkově heterogenní. Celkový počet zapsaných dětí je osmdesát sedm, což je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol i Dohodou o počtu zapsaných dětí na tento školní rok. V předškolní třídě jsou zařazeny čtyři děti s odloženou povinnou školní docházkou, Rozhodnutí o odkladu školní docházky jsou doložena. Součástí školy je školní jídelna. Zřizovatelem mateřské školy je Městská část Praha 6, Čs. armády 23/601, 160 52 Praha 6. Škola je od 1. července 2001 samostatným právním subjektem. Ředitelka byla ke dni 26. červnu 1999 jmenována do funkce na základě konkurzního řízení.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogický kolektiv, tvořený celkem osmi učitelkami včetně ředitelky, splňuje až na jednu učitelku s šestiletou pedagogickou praxí podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka školy absolvovala studium předškolní pedagogiky na Pedagogické fakultě UK. Jedna z učitelek, působících ve třídě s křesťanským zaměřením, absolvovala Vyšší odbornou školu pedagogickou ve Svatém Janu pod Skalou. V pracovním poměru na dobu určitou je přijata začínající učitelka.

Ředitelka má pro vedení zaměstnanců vytvořený soubor plánů, které průběžně naplňuje. Porady jsou plánovány a realizovány dvakrát ročně společně s provozními zaměstnanci, jedenkrát měsíčně ředitelka svolává pedagogickou poradou. Obsah jednání umožňuje plynulost chodu školy, pořádání různých plánovaných akcí včetně kroužků, pravidelně je sledováno plnění závěrů s osobní zodpovědností pověřených osob. V tomto ohledu jsou porady funkční, zápisy však nedokladují projednávání pedagogických problémů. Metodicko-poradní činnost ředitelky je však naplňována prostřednictvím pedagogických rozborů vzdělávací práce učitelek, které po provedených hospitacích pravidelně následují. V této oblasti ředitelka dosahuje dobrých výsledků, vede učitelky ke smysluplnému hodnocení jejich práce na konkrétním podkladu sledovaného úseku. Rozborová činnost je analytická, závěry obsahují opatření, zaměření hospitační činnosti zohledňuje potřeby školy. Častější hospitační činnost ředitelky směřuje k učitelce bez odborné a pedagogické způsobilosti a k začínající.

Další vzdělávání učitelek je ředitelkou podporováno dle jejich vlastního výběru. Se současným školním programem témata vzdělávání korespondují, vzhledem k novým trendům předškolní výchovy a k připravovanému Rámcovému vzdělávacímu programu však zaměřena nejsou. Nedostatek informací o novém pojetí předškolní výchovy se odráží v třídním plánování a u některých učitelek i ve vedení vzdělávacího procesu.

Funkční jsou školní řády, plán kontrolní a hospitační činnosti a přílohy Ročního plánu. Kompetence učitelek jsou konkrétně stanoveny, obsahují podíl učitelek na řízení především v oblasti spolupráce s rodiči, pedagogicko-psychologickou poradnou a základní školou. Informační systém uvnitř školy je založen na osobních kontaktech, časté frekvenci porad, aktuální informace z regionu jsou vyvěšeny na nástěnkách ve sborovně. Rodičům vychází škola vstřícně pokyny v provozním řádu, které jim umožňují vstup do tříd, konzultace s učitelkami, možnost pozdějších příchodů a aktivní účast na akcích. Škola zprostředkovává rodičům kontakty s křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou a logopedem. Intenzivní je tato forma spolupráce především v předškolní a křesťanské třídě.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-ZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Vstup do mateřské školy je přízemním bočním vchodem, z prostorné chodby se vchází do čtyř šaten jednotlivých tříd. Tyto prostory jsou hlavně využívány k zveřejnění zpráv a informací pro rodiče, k výstavám dětských výtvarných prací a vkusné výzdobě. Vchod je zabezpečen. Každá třída má dvě prostorné místnosti a sociální zařízení, která byla v minulém roce rekonstruována. Dlažba a obklady jsou vkusné, nevýhodou je malý počet dětských WC. Vybavení tříd nábytkem, dětskými židličkami a stoly je postupně obnovováno. Každá třída působí svébytně vytvořenou výzdobou odlišně, v některých třídách převládá přírodní materiál, v jiných jsou dominantní výrobky dětí a učitelek. Zahrada je využívána k rekreaci i sportovním aktivitám, vybavení je převážně dřevěné, vhodně umístěné. Výsadba stromů v šedesátých letech nepřihlížela k jejich budoucímu vzrůstu a šíři zastínění, což v současné době činí problémy i z hlediska bezpečnosti.

Hračky a pomůcky jsou uloženy ve třídách, většinou v dětem dostupných obalech. Nově jsou vytvořeny nejrůznější koutky pro námětové hry. Organizace her s konstruktivním materiálem je učitelkami situována do určených míst, kde mohou během dne děti ve hrách pokračovat. Hračky a pomůcky jsou ve třídách zastoupeny v široké nabídce, dokupovány jsou většinou z prostředků rodičů. Didaktická technika a hudební nástroje jsou využívány, nově byly sponzorsky zakoupeny počítače pro děti. Jejich využívání je usměrňováno. V dětských knihovnách ve třídách i ve sborovně jsou zařazeny nové publikace, dětem jsou nabízeny knihy a časopisy k prohlížení, starší obrázkové časopisy slouží k vystřihování a tvorbě koláží. Děti mají ve třídách přihrádky určené k ukládání výtvarných prací či hraček, přinesených z domova.

Vybavení mateřské školy a obnova všech prostor je jedním z prioritních cílů, které si ředitelka při svém nástupu do funkce zvolila. Ve spolupráci se zřizovatelem a rodiči se jí tento cíl daří plnit ku prospěchu dětí. Vynaložené finanční prostředky jsou využívány efektivně.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce mají příkladnou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Roční plán školy je sestaven s ohledem na organizaci vzdělávacího procesu a jeho průběžnou kontrolu. Cíle jsou postaveny reálně a zaměřeny na potřeby dětí a rodičů. Součástí plánu je struktura denního režimu, který zohledňuje psychohygienické potřeby dětí včetně úpravy spánku předškoláků, pitný režim a vymezení času pro kroužky v odpoledních hodinách. Vzdělávací činnost je plánována formou týdenních tematických okruhů, které jsou zpracovány vždy na měsíc a rámcově na celý školní rok. Učitelky při plánování čerpaly z původních časově tematických plánů pro mateřské školy, výsledkem je lpění na dodržení stanovených úkolů, ke kterým jsou přiřazovány prostředky realizace, často bez návaznosti tématu. Nepromyšlený výběr pedagogických cílů vede i k tomu, že obsah činnosti plánován není a skutečná realizace není popsána ani v Přehledu výchovné práce. Nevyhovující systém plánování se odráží v přímém pedagogickém procesu, některé učitelky, které dle něj pracují, používají stereotypní, neinovativní postupy s vlastní dominancí. Naopak v dalších třídách se od tohoto způsobu učitelky oprostily, pracují s dětmi moderními metodami, zápisy v Přehledu výchovné práce dokumentují prolínání výchovných oblastí a hledání nového způsobu výchovného působení.

Povinná dokumentace školy je vedena řádně, na předepsaných nosičích.

Naplňování vzdělávacích cílů je ředitelkou důsledně sledováno, dle hledisek, která jsou stanovena v plánu kontrolní a hospitační činnosti. Hlediska vycházejí z cílů zpracovaného školního programu a převažujícím činitelem je vytváření podnětného prostředí s ohledem na uspokojování potřeb dětí. Pedagogické rozborů jsou vedeny analyticky, ředitelka dokáže kromě kladů jasně pojmenovat nedostatky a navrhnout alternativní řešení. Výsledky kontrolní činnosti však nejsou zobecněny na pedagogických radách, není o nich vedena společná diskuze, což neposkytuje ředitelce potřebnou zpětnou vazbu.

Realizace vytvořeného výchovně-vzdělávacího programu je i přes nedostatky ve způsobu tvorby třídních tematických plánů v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly uskutečněny u pěti učitelek ve všech čtyřech třídách.

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky ve všech třídách připravily nabídku hraček či společenských her na stolky ve třídě a děti si po příchodu vybíraly hry dle vlastní volby. Většinou se po chvilce část dětí přesunula do herny ke konstruktivním hrám, nebo do vytvořených pokojíčků. Pouze v jedné třídě učitelka plnila plánovaný cíl v integrované výtvarné činnosti, v další třídě s nízkým počtem dětí byla hra celou dobu příliš vázána na učitelku. Výběr místa, hračky i kamarádů byl dětem umožňován, učitelky sledovaly náplň hry a snažily se regulovat její vývoj. Atmosféra ve všech třídách byla vytvářena vstřícným přístupem učitelek, u většiny z nich i partnerstvím ve hrách. Ojedinele byla hra řízena verbálně, bez aktivního vstupu a účasti učitelky. Hodnocení her probíhalo průběžně, cíleně bylo používáno v křesťanské třídě, se záměrem povzbudit děti se speciálními potřebami. Ve dvou třídách smíšených učitelky přihlížely i k možnostem dětí v závislosti na jejich věku.

Pohybové činnosti probíhaly formou ranních cvičení, nebo byly zařazovány do dalších činností řízených, kde plnily funkci uvolňovací a relaxační. Nejstarší děti prokázaly při cvičení dobré

pohybové dovednosti, rychlou reakci na signál, projevovaly radost z pohybové hry, která rovněž prověřila jejich orientační schopnosti. Učitelka děti motivovala nejen používáním symbolů, ale i pochvalou za správné provedení cviků. Kladem byla i dětmi plně zvládnutá organizace cvičení, která dokladovala jeho pravidelnost. V křesťanské třídě učitelka respektovala převahu mladších dětí a volila formu se zpěvem a hudbou, která děti stimulovala k nápodobě pohybu zvířat. Aktivita všech dětí trvala po celou dobu cvičení, spolupracovaly i při učitelkou navržené pohybové hře. Přes nízký počet přítomných dětí jim však nebylo učitelkou umožněno vystřídat se ve vedoucích rolích. Cvičební blok v další smíšené třídě byl vhodně motivován zážitky z předchozího dne, zaujetí dětí však učitelka při cvičení nevyužila. Podbarvení hudbou bylo bezúčelné, cviky byly navozovány bez motivace a pro nízkou četnost opakování neplnily ani zdravotní funkci. Hlavním nedostatkem byla zmatená organizace a chaotický průběh cvičení, kdy učitelka improvizovaně přidávala cviky na nářadí a hod míčem. Neustálé změny pokynů vyvolávaly zmatek dětí, verbální projev učitelky byl manipulativní, děti se účastnily pasivně.

Podobné metody používala další učitelka v této třídě při realizaci hudebně-pohybové činnosti. Zpočátku byly děti schopny se zpěvu a hudebně pohybových her aktivně účastnit, přidáváním dalších písní a tanců se aktivita dětí ztrácela. Výběr písní byl vzhledem k této věkové skupině náročný na text i intonaci, rovněž doba trvání řízené činnosti byla i přes rychlé obměny a stimulaci dětí pochvalou nepřiměřená. Vynikající forma vzhledem k heterogennímu složení skupiny byla použita v další třídě, učitelka nenásilně začlenila skupinovou výtvarnou práci do herního bloku. Přes obtížnost individuální motivace dětí i neustálou nutnost opakování pracovního postupu učitelka tuto formu zvládla. Souběžně dokázala i podněcovat a rozvíjet hry v herně vhodně kladenými otázkami i nabídkou dalšího materiálu. Výsledkem bylo uspokojení dětí při všech činnostech.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Důsledně jsou ve všech třídách rozvíjeny hygienické a sebeobslužné návyky dětí. Příprava jídel probíhá ve spolupráci s učitelkou, i nejmladší děti se na ní podílejí. Učitelky podporují rozvoj zdvořilostních vztahů, děti se k sobě chovají ohleduplně. Komunikace dětí je přirozená, vstřícnost učitelek jim umožňuje spontánní projev. Ve všech třídách jsou realizována pedagogická pozorování dětí s písemnými záznamy. Forma zpracování pro všechny děti je však spíše formální, u problémů není jasně stanoven další postup či případná návaznost na kontakty s odborníky.

Spontánním aktivitám dětí je věnována náležitá pozornost jak z hlediska dostatečné časové šíře i z hlediska nabídky a rozvoje her. Pohybové činnosti jsou ve většině tříd zařazovány pravidelně s přiměřenou organizací, náplní i motivací. Pouze v jedné třídě byly shledány nedostatky, které byly důsledkem stereotypních forem, bez respektu k individuálním potřebám jednotlivých dětí. Pozitivní průběh měly další řízené činnosti, realizované především formou integrovaných aktivit, dětem bylo umožněno volit místo řízené nabídky hru.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola realizuje v odpoledních hodinách kroužky, převážně vedené učitelkami, výuku anglického jazyka zajišťuje agentura. Pravidelné jsou výjezdy do školy v přírodě, výlety po Praze a okolí, návštěvy divadel. Škola se účastní výtvarných a sportovních soutěží. Již několik let trvá spolupráce s předškolním zařízením v Holandsku.

Porovnáním Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a Zřizovací listiny byl zjištěn soulad obou dokumentů v obsahu, nikoliv v přesném znění názvu školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, ze dne 24. září 2001, čj. SKU05/4804/2001
2. Zřizovací listina ke dni 1. červenci 2001
3. Dohoda o počtu zapsaných dětí na školní rok 2002/03
4. Kniha úrazů
5. Evidenční listy, docházky, Přehled výchovné práce všech tříd - šk. rok 2002/03
6. Roční plán školy, třídní tematické plány - šk. rok 2002/03
7. Zápisy z pedagogických porad- šk. rok 2002/03
8. Zápisy z hospitací- šk. rok 2002/03
9. Provozní řád školy
10. Organizační řád školy
11. Pedagogická pozorování dětí-všech tříd
12. Rozhodnutí o odkladu školní docházky na šk. rok 2002/03 - 4x
13. Výroční zpráva za šk. rok 2001/02

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou zajišťovány s ohledem na zaměření školy. Chybějící pedagogická a odborná způsobilost u jedné učitelky a nedostatek praxe u další, neovlivňují negativně průběh vzdělávacího procesu. Ředitelka školy je po čtyřech letech působení ve funkci zaměstnanci respektována. Její autorita je podložena schopností ocenit práci učitelek

i jasně a kriticky označit případné nedostatky, což důsledně činí v rámci své kontrolní činnosti. Rezervy jsou v absenci korekce vzdělávání učitelek směrem k poznávání nových trendů v předškolní oblasti.

Výrazná pozitiva jsou v oblasti zajišťování materiálně-technických podmínek vzdělávací činnosti. Prostředí i vybavení školy je vkusné, estetické a účelné, s využíváním výtvarných prací dětí i tvorby učitelek.

Úroveň výchovně-vzdělávací práce je různá, odráží se v ní informovanost některých učitelek v oblasti používání nových metod a forem práce i určitá stagnace a stereotyp. Kvalita vzdělávací činnosti je zde ovlivněna i způsobem plánování, které podporuje didaktický způsob vedení pedagogického procesu, bez preference přirozeného učení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v.r.

V Praze dne 12. března 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. března 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
PaedDr. Věra Bártová	Bártová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-04-03	969/03
Zřizovatel	2003-04-03	970/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány